

Член 7
Влегување во сила

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-1779/1
23 март 2012 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

1211.

Врз основа на член 9 став (2) од Законот за заштита на конкуренцијата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 145/2010 и 136/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 23.3.2012 година, донесе

УРЕДБА
ЗА ГРУПНО ИЗЗЕМАЊЕ НА ОДРЕДЕНИ ВИДОВИ
ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ(*)Член 1
Општа одредба

Со оваа уредба се уредува обемот на примена на групното изземање, поблиските услови во однос на парните удели и елементите на договорите кои треба да бидат исполнети за примена на групното изземање, ограничувањата и обврските кои не смеат да се содржат договорите за осигурување, како и поблиските услови за повлекување на групното изземање.

Член 2
Дефиниции

(1) Одделни поими употребени во оваа уредба го имаат следново значење:

- 1) „групно изземање“, е изземање на одредени видови договори, за осигурување од примена на одредбите за забранети договори утврдени со член 7 став (1) од Законот за заштита на конкуренцијата (во понатамошниот текст: Законот);
- 2) „претпријатија учесници“ се претпријатија кои се договорни страни и нивните поврзани претпријатија;
- 3) „со-осигурителни пулови“ се пулови основани директно од страна на претпријатија за осигурување, преку осигурителни брокери или преку овластени застапници, со исклучок на ад-хок (повремени, инцидентни) договори за со-осигурување на пазарот за осигурување, со кои се покрива одреден дел од даден ризик од водечко осигурително претпријатие, а останатиот дел од ризикот се покрива од следните осигурители кои се поканети да го покријат останатиот ризик, кои:

а) се согласни да потпишат, во име и за сметка на сите учесници, осигурување на конкретна категорија на ризик или

б) го доверуваат потпишувањето и управувањето со осигурувањето на конкретна категорија на ризик, во нивно име и за нивна сметка на едно од претпријатијата за осигурување, на заеднички брокер или на заедничко тело формирано за оваа намена;

4) „реосигурителни пулови“ се пулови кои се основани директно од страна на претпријатија за осигурување, преку осигурителни брокери или овластени застапници, најверојатно со помош на едно или повеќе претпријатие за реосигурување, со исклучок на ад-хок (повремени, инцидентни) договори за реосигурување на пазарот за осигурување, каде одреден дел од даден ризик е покриен од водечко осигурително претпријатие, а останатиот дел од овој ризик е покриен од следните осигурителни претпријатија, кои потоа се поканети да го покријат остатокот, со цел:

а) меѓусебно да ги реосигураат сите или дел од нивните средства во однос на одредена категорија ризик и/или

б) во исклучителни случаи да прифатат, во име и за сметка на сите учесници, реосигурување на истата категорија на ризик;

5) „нови ризици“ се:

а) ризици кои претходно не постоеле, а за кои осигурителното покритие бара развој на еден сосема нов производ на осигурување, не вклучувајќи проширување, подобрување или замена на постоечки производ на осигурување или

б) во исклучителни случаи, ризици за кои врз основа на објективна анализа е утврдено дека нивната природа материјално се променила до степен што не е можно однапред да се знае каков капацитет за преземање на ризик е неопходен со цел да се покрие таквиот ризик и

б) „премија за осигурување“ е цената која ја плаќа купувачот на осигурителна полиса.

Член 3

Примена на групното изземање кај договори за здружени пресметки, заеднички табели и заеднички студии

(1) Договори кои се склучени помеѓу две или повеќе претпријатија во осигурителниот сектор се изземени од примена на одредбите од членот 7 став (1) од Законот доколку ги исполнуваат условите уредени со оваа уредба, а согласно член 7 став (3) и член 9 став (1) точка 2) од Законот во однос на:

а) здружените пресметки и дистрибуција на информации неопходни за следниве намени:

- пресметка на просечните трошоци за покривање на одреден ризик во минатото (во понатамошниот текст: здружени пресметки) и/или

- изготвување на табели за смртност и табели кои покажуваат зачестеност на заболувања, несреќа и инвалидитет во врска со осигурување кое вклучува елементи на капитализација (во понатамошниот текст: табели) и

(*) Со оваа Уредба се врши усогласување со Регулатива на Комисијата (ЕУ) бр. 267/2010 од 24 март 2010 година, за примена на Член 101 (3) од Договорот за функционирање на Европската унија за одредени категории на договори, одлуки и договорена практика во осигурителниот сектор (Текст со важност за ЕЕО), ОЈ Л 83 30.03.2010 стр. 1-7, CELEX бр.32010P0267.

б) заедничко изготвување на студии за веројатното влијание на општи околности кои не зависат од заинтересаните претпријатија на фреквенцијата или на обемот на идните побарувања за надомест на штети за даден ризик или категорија на ризик или на профитабилноста на различните видови на инвестиции (во понатамошниот текст: студии), како и дистрибуцијата на резултатите од таквите студии.

Член 4

Услови за групно изземање на договори за здружени пресметки заеднички табели и заеднички студии

(1) Групното изземање од член 3 став (1) точка а) од оваа уредба се применува под услов здружените пресметки или табелите:

а) да се засновани на собрани, групирани податоци за определен број на години на ризик, избрани како период на набљудување, кои се однесуваат на идентични или споредливи ризици во доволен број за да претставуваат основа за статистичка обработка и кои ќе покажат вредности, меѓу другото и за следново:

- бројот на барања за надомест на штетие во текот на дадениот период;

- бројот на индивидуалните ризици осигурени во секоја година на ризик од избраниот период за набљудување;

- вкупните износи на извршени плаќања или плаќања кои треба да се извршат во однос на побарувања за надомест на штети кои се појавиле во текот на наведениот период и

- вкупниот износ на капиталот осигурен за секоја година на ризик за време на избраниот период на набљудување;

б) да вклучуваат детален преглед на расположивите статистички податоци, како што е статистички соодветно за актуарите и

в) да не вклучуваат на каков било начин елементи за непредвидени ситуации, приходи кои произлегуваат од резервите, административни или комерцијални трошоци или фискални или парафискални придонеси, и да не ги земаат предвид ниту приходите од вложувања, ниту очекуваниот профит.

(2) Изземањата од член 3 од оваа уредба се применуваат под услов компилациите, табелите или резултатите од студиите:

а) да не ги идентификуваат засегнатите претпријатија за осигурување или било кој осигуреник;

б) кога се собрани и дистрибуирани, да вклучуваат и изјава дека се необврзувачки;

в) да не содржат никаков показател за нивото на премииите за осигурување;

г) да се достапни под разумни, прифатливи и недискриминаторски услови, на секое претпријатие за осигурување кое бара копија од нив, вклучувајќи ги и претпријатијата за осигурување кои не се активни на географскиот или пазарот на стоки на кои се однесуваат тие компилации, табели или резултати од студиите и

д) да се стават на располагање под разумни, прифатливи и недискриминаторски услови на организациите на потрошувачи или организациите на купувачи кои бараат пристап до нив во конкретни и прецизни услови од соодветно оправдана причина, освен во случаи кога неоткривањето е објективно оправдано по основ на јавна безбедност.

Член 5

Договори за здружени пресметки, заеднички табели и заеднички студии кои не се изземени

Изземањата од член 3 од оваа уредба нема да се применуваат кога претпријатијата учесници влегуваат во взамен ангажман или се обврзуваат меѓу себе, или обврзуваат други претпријатија, да не користат здружени пресметки или табели кои се разликуваат од оние кои се наведени во член 3 став (1) точка а) од оваа уредба или да не отстапуваат од резултатите од истражувањата наведени во член 3 став (1) точка б) од оваа уредба.

Член 6

Услови за групно изземање на договори за заедничко покривање на одредени видови ризици

Договори кои се склучени помеѓу две или повеќе претпријатија во осигурителниот сектор се изземени од примена на одредбите од членот 7 став (1) од Законот доколку ги исполнуваат условите уредени со оваа уредба, а согласно член 7 став (3) и член 9 став (1) точка 2) од Законот доколку се однесуваат на поставување и работење на пулови на претпријатија за осигурување или на претпријатија за осигурување и реосигурување за заедничко покривање на одредена категорија на ризици во форма на со-осигурување или со-реосигурување.

Член 7

Примена на групното изземање на договори за заедничко покривање на одредени видови ризици и прагови на пазарни удели

(1) За со-осигурителните и реосигурителните пулови, кои се создадени исклучиво со цел да се покријат нови ризици, изземањето од член 6 од оваа уредба се применува за период од три години од датумот на првото основање на пулот без оглед на уделот на пазарот на пулот.

(2) За со-осигурителните и реосигурителните пулови кои не потпаѓаат под став (1) од овој член, изземањето од член 6 од оваа уредба се применува под услов заедничкиот пазарен удел на претпријатијата учесници во пулот да не надминува:

а) во случај на со-осигурителни пулови, 20% од кој било релевантен пазар;

б) во случај на реосигурителни пулови, 25% од кој било релевантен пазар.

(3) При пресметување на пазарниот удел на релевантниот пазар на претпријатието учесник во пулот ќе се води сметка за:

а) пазарниот удел на претпријатието учесник во рамките на предметниот пул;

б) пазарниот удел на претпријатието учесник во друг пул во кој тоа претпријатието учествува на истиот релевантен пазар, како и предметниот пул и

в) пазарниот удел на претпријатието учесник, надвор од било кој пул на истиот релевантен пазар како и предметниот пул.

(4) За целите на примена на праговите на пазарните удели од став (2) на овој член, се применуваат следните правила:

а) пазарниот удел ќе се пресметува врз основа на бруто полисиран приход од премиите, а доколку такви податоци не се достапни, проценките засновани на други сигурни пазарни информации вклучувајќи го обезбеденото осигурителното покритие или вредноста на осигурениот ризик (сума на осигурување) може да се користат за утврдување на пазарниот удел на засегнатото претпријатието;

б) пазарниот удел ќе се пресметува врз основа на податоци што се однесуваат на претходната календарска година.

(5) Доколку пазарниот удел од став (2) точка а) од овој член иницијално не надминува 20%, но последователно се зголеми над тоа ниво без да надмине 25%, групното изземање од член 6 од оваа уредба продолжува да се применува за период од две последователни календарски години по годината во која прагот од 20% за првпат бил надминат.

(6) Доколку пазарниот удел од став (2) точка а) од овој член иницијално не надминува 20%, но последователно се зголеми и надмине 25%, групното изземање од член 6 од оваа уредба продолжува да се применува за период од една календарска година по годината во која за прв пат бил надминат прагот од 25%.

(7) Групното изземање од ставовите (5) и (6) од овој член не може да се комбинира на начин на кој би се надминал периодот од две календарски години.

(8) Доколку пазарниот удел од став (2) точка б) од овој член иницијално не надминува 25%, но последователно се зголеми над тоа ниво без да надмине 30%, групното изземање од член 6 од оваа уредба продолжува да се применува за период од две последователни календарски години по годината во која прагот од 25% за првпат бил надминат.

(9) Доколку пазарниот удел од став (2) точка б) од овој член иницијално не надминува 25%, но последователно се зголеми и надмине 30%, групното изземање од член 6 од оваа уредба продолжува да се применува за период од една календарска година по годината во која прагот од 30% за првпат бил надминат.

(10) Групното изземање од ставовите (8) и (9) од овој член не може да се комбинира на начин на кој би се надминал периодот од две календарски години.

Член 8

Услови за изземање на договори за заедничко покривање на одредени видови ризици

Групното изземање од член 6 од оваа уредба се применува под услов:

а) секое претпријатието учесник во рамките на разумен временски период за известување има право да се повлече од пулот без да сноси било какви санкции;

б) правилата на пулот не обврзуваат ниедно од претпријатијата учесници да врши осигурување или реосигурување преку пулот и не ограничуваат ниедно од претпријатијата учесници да врши осигурување или реосигурување надвор од пулот, во целост или делумно на било кој од видовите ризици кои ги покрива пулот;

в) правилата на пулот не ја ограничуваат дејноста на пулот или на претпријатијата учесници за осигурување или реосигурување на ризици на определено подрачје во Република Македонија;

г) договорот не го ограничува обемот на услугите или продажбите;

д) со договорот не се врши поделба на пазари или купувачи и

ѓ) претпријатијата учесници во реосигурителниот пул не ги договараат премиите за осигурување кои ги наплаќаат за директно осигурување.

Член 9

Поблиски услови за повлекување на групното изземање

Комисијата за заштита на конкуренцијата може да го повлече групното изземање доколку во постапка поведена по службена должност или по барање на странка, утврди дека договорот на кој се применува групното изземање од оваа уредба сепак имал последици кои не се во согласност со условите утврдени во член 7 став (3) од Законот. При повлекување на групното изземање Комисијата за заштита на конкуренцијата особено ќе ги има во предвид анти-конкурентски последици кои можат да произлезат од постоењето на врски помеѓу со-осигурителните или реосигурителните пулови и/или неговите претпријатија учесници и други пулови и/или нивните претпријатија учесници на истиот соодветен пазар.

Член 10

Преоден период

Сите договори за осигурување склучени согласно Уредбата за групно изземање на договори за осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 91/2005) треба да се усогласат со одредбите од оваа уредба најдоцна до 1 септември 2012 година.

Член 11

Престанување на важност

Со денот на влегување во сила на оваа уредба, престанува да важи Уредбата за групно изземање на договори за осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 91/2005).

Член 12
Влегување во сила

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-1782/1
23 март 2012 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

1212.

Врз основа на член 9 став (2) од Законот за заштита на конкуренцијата („Службен весник на Република Македонија“ бр.145/2010 и 136/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 23.3.2012 година, донесе

УРЕДБА
ЗА ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ГРУПНО ИЗЗЕМАЊЕ НА ОДРЕДЕНИ ВИДОВИ НА ХОРИЗОНТАЛНИ ДОГОВОРИ ЗА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА (*)Член 1
Општа одредба

Со оваа уредба се уредува обемот на примена на групното изземање, поблиските услови во однос на пазарните удели кои треба да бидат исполнети за примена на групното изземање, ограничувањата кои не смеат да се содржат во хоризонталните договори за специјализација како и поблиските услови за повлекување на групното изземање.

Член 2
Дефиниции

(1) Одделни поими употребени во оваа уредба го имаат следново значење:

а) „групно изземање“ е изземање на одредени видови договори за специјализација од примена на одредбите за забранети договори утврдени со член 7 став (1) од Законот за заштита на конкуренцијата (во понатамошниот текст: Законот);

б) „договор за специјализација“ е унилатерален договор за специјализација, реципрочен договор за специјализација или договор за заедничко производство;

в) „унилатерален договор за специјализација“ е договор меѓу две договорни страни кои се активни на ист пазар на производ при што едната договорна страна се согласува целосно или делумно да го прекине производството на одредени производи или да се воздржи од производство на тие производи и да ги купува од другата договорна страна која се согласува да ги произведува и испорачува тие производи;

(*) Со оваа Уредба се врши усогласување со Регулатива (ЕУ) бр. 1218/2010 на Комисијата од 14 декември 2010 година за примена на член 101(3) од Договорот за функционирањето на Европската унија за одредени категории на договори за специјализација (Текст со важност за ЕЕО) OJ L 335 18.12.2010 страни 43-47, CELEX бр. 32010R1218.

г) „реципрочен договор за специјализација“ е договор меѓу две или повеќе договорни страни кои се активни на истиот пазар на производ при што две или повеќе договорни страни на реципрочна основа се согласуваат целосно или делумно да го прекинат или да се воздржат од производство на одредени, но различни производи и да ги купуваат тие производи од другите договорни страни кои се согласуваат да ги произведуваат и испорачуваат истите;

д) „договор за заедничко производство“ е договор со кој две или повеќе договорни страни се согласуваат да произведуваат одредени производи заедно;

ѓ) „производ“ е стока и/или услуги, вклучувајќи и посредни стоки и/или услуги и финални стоки и/или услуги, со исклучок на услуги за дистрибуција и изнајмување;

е) „производство“ е производството на стоки или подготовка на услуги вклучувајќи и производство по пат на случување на поддоговор;

ж) „подготовка на услуги“ се активности кои претходат на давањето на услугата на корисниците;

з) „релевантен пазар“ е релевантен пазар на стоки и релевантен географски пазар кој ги опфаќа производите на специјализацијата. Дополнително, кога производите на специјализацијата се посредни производи кои една или повеќе договорни страни целосно или делумно ги користат за внатрешни потреби за производство на производи надолу во синцирот, релевантниот пазар на стоки и релевантниот географски пазар ги опфаќа и производите надолу во синцирот;

с) „производ на специјализација“ е производ кој е произведен врз основа на договор за специјализација;

и) „производ надолу во синцирот“ е производ за кој производот на специјализација се користи како влезен материјал (инпут) од страна на една или повеќе договорни страни и кој договорните страни го продаваат на пазарот;

ј) „конкурентско претпријатие“ е постоечки или потенцијален конкурент;

к) „постоечки конкурент“ е претпријатие кое е активно на истиот релевантен пазар;

л) „потенцијален конкурент“ е претпријатие кое во отсуство на договорот за специјализација, најверојатно, на реална основа, а не само како теоретска можност, во случај на мало, но постојано зголемување на релативните цени во рок не подолг од 3 години би ги презело неопходните дополнителни инвестиции или други неопходни трошоци за прилагодување за да влезе на релевантниот пазар;

љ) „обврска за ексклузивно снабдување“ е обврска со производот на специјализација да не се снабдува конкурентско претпријатие кое не е договорна страна во договорот;

м) „обврска за ексклузивно купување“ е обврска за купување на производот на специјализацијата, само од договорна страна во договорот за специјализација;

н) „заедничко“, во контекст на дистрибуција значи дека договорните страни:

- ја вршат дистрибуцијата на производите преку заеднички тим, организација или претпријатие или